

Pestbeleid Rijnlands Lyceum Wassenaar 2017/2018

Proloog

Sinds augustus 2016 is iedere school verplicht een pestbeleid met een daarbij behorend protocol te hebben. Tevens moet er een persoon aangesteld worden als sociaal veiligheidscoördinator (anti pest coördinator). Op het Rijnlands Lyceum Wassenaar is dat **Jeroen Bentvelzen**. Heb je te maken met pesten en wil je nu hulp? Stap naar Jeroen, je mentor of de afdelingsleider. Houd het niet voor jezelf want wij zijn er om je te helpen!

Inleiding

In onze maatschappij waar de vrijheid van meningsuiting een recht is, komt het helaas nogal eens voor dat mensen gepest worden. Naar schatting zijn in Nederland dagelijks 250.000 kinderen het slachtoffer van (ernstige) pesterijen. Overal waar mensen regelmatig bij elkaar komen bestaat de kans dat er gepest wordt: op school, op straat, bij een vereniging enz. Het betekent dat we ons ervan bewust moeten zijn dat zich ook op het Rijnlands Lyceum Wassenaar pestincidenten kunnen voordoen. Helaas is het onmogelijk om pesten geheel uit te roeien. Dit heeft te maken met het gedrag dat alle inwoners van Nederland vertonen en het recht van vrije meningsuiting. Ook mensen met een voorbeeldfunctie. Denk aan uitlatingen van leiders van politieke partijen die elkaar uitmaken voor van alles en nog wat. Toch willen wij als school ons hard maken dit tot een minimum te reduceren door een Pestbeleid op te stellen met het daarbij behorende (gedrag) protocol. Tevens zullen er gedurende het schooljaar preventieve lessen tegen het pesten gegeven worden. Iedereen op school heeft het recht op een veilige werk/ school omgeving, waarin respect voor elkaar hoog in het vaandel staat.

Plagen of Pesten?

Plagen en pesten liggen dicht bij elkaar en het verschil is op het eerste gezicht niet altijd duidelijk. Iemand een duwtje geven of een tas afpakken kan plagerig bedoeld zijn, maar als pesten worden ervaren. Plagen is als machtsverhoudingen tussen twee personen gelijk zijn. Niet altijd is dit leuk, maar nooit echt bedreigend. Zo leer je met conflicten om te gaan.

Pesten daarentegen is wel bedreigend en het slachtoffer is in dit geval degene die bepaalt of het pesten of plagen is. Pesten gebeurt overal en kent vele vormen. Onderzoek heeft aangetoond dat de manieren en hoeveelheid van pesten niet cultuurgebonden is. Pesten gebeurt dus op school, op werk, bij een vereniging, maar ook via de telefoon of de computer. Pesten kan gebeuren in de vorm van vervelende opmerkingen, bedreigingen, uitsluiten binnen een groep maar ook als fysiek geweld. Pesten is vaak wel gericht op personen die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen. Pesten heeft de volgende duidelijke kenmerken:

- Pesten gebeurt bijna altijd opzettelijk.
- Pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of psychisch).
- Bij pesten is er sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer).
- Pesten gebeurt regelmatig.
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt erger als er niet wordt ingegrepen door medeleerlingen, docenten, familie en vrienden.

In een klas kan pesten zorgen voor een onveilige sfeer want iedereen kan slachtoffer worden van de pester(s). Pestgedrag in de klas moet dan ook serieus worden genomen. Het lastige is dat veel pestgedrag onopvallend gebeurt. Zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt weten leerlingen, docenten en andere betrokkenen niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan.

Het digitale pesten

De laatste jaren is de vorm van sociaal contact enorm veranderd. Door de moderne technologie van deze tijd wordt er veel gebruik gemaakt van mobiele telefoons, tablets, smartwatches, laptops computers enz. met daarop Apps/software als whatsapp, snapchat, Facebook, secretapp, Twitter, Linked in. Door deze technologie zijn personen vaak via internet of 3G/4G 24 uur per dag online bereikbaar. Behalve de voordelen van deze technologie biedt het ook meer mogelijkheden om elkaar te pesten. Het digitale pesten verschilt in bepaalde opzichten van het traditionele pesten. In de eerste plaats maakt de relatieve anonimiteit de pester brutaler. Hij hoeft immers minder bang te zijn gepakt te worden dan bij direct pesten. Echter, d.m.v. gebruikte locatie en apparaat, is met de huidige technologie wel na te gaan wie bepaalde tekst of foto geplaatst heeft. Anonimiteit is bijna onmogelijk. Een tweede verschil is dat het digitale pesten non stop - dus 24 uur per dag - door kan gaan. Dus zelfs thuis is het slachtoffer niet meer veilig. Een derde verschil is als de pesterij eenmaal op het web/internet staat, is het voor iedereen toegankelijk en kan jaren blijven voortbestaan in digitale geheugens. Deze dimensie maakt de pesterij extra bedreigend.

De uitingsvormen van pesten.

Met woorden:

- vernederen, belachelijk maken.
- schelden.
- dreigen.
- met(vervelende) bijnamen aanspreken.

Via sociale media:

- pest-mail/app (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen).
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van haat apps/mails of het dreigen met geweld in groepsapps of social media.

- het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals porno en kinderporno, gewelddadig materiaal, etc.
- ongewenst contact met vreemden.
- webcam-seks: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en te zijner tijd misbruikt worden.
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mails/apps.

Lichamelijk:

- trekken aan kleding, duwen en sjoeren.
- schoppen en slaan.
- krabben en aan haren trekken.
- achtervolgen: opjagen en achterna lopen.
- in de val laten lopen, klem zetten of rijden.
- opsluiten.

Uitsluiting:

- doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, bij groepsopdrachten.
- stelen en vernielen: afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen.
- kliederen op boeken, banden lek prikken, fiets beschadigen.

Afpersing:

- dwingen om geld of spullen af te geven.
- het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

De aanpak van pesten op het Rijnlands Lyceum Wassenaar

Preventief:

Gedurende het jaar worden in diverse leerlagen in de mentorlessen themalessen gegeven over pesten. Daarnaast komt bureau Halt in de brugklassen themalessen verzorgen over dit onderwerp.

Bij pestgedrag hanteren wij het pestprotocol:

- 1 **SIGNALEREN:** In eerste instantie - bij het signaleren van pest activiteiten - stuurt de betreffende docent/medewerker een mail aan de mentor van de leerling en aan de antipest-coördinator (APC-er) Jeroen Bentvelzen. Uiteraard is het wenselijk/noodzakelijk de groep kinderen of het kind op het gedrag aan te spreken.
- 2 **CONTACT LEGGEN:** De mentor en APC-er komen in contact met elkaar om het voorval te bespreken. Vervolgens bepalen zij samen wie de eventuele vervolgstappen onderneemt. Hierbij is het noodzakelijk een klein verslag van het voorval op de mail te zetten naar de APC-er; dit voor dossiervorming en om eventueel latere incidenten duidelijk te krijgen.

- 3 **Evt. Zorg Advies Team (ZAT):** Als de pesterijen niet eenvoudig zijn op te lossen zal Jeroen Bentvelzen (APC-er) contact opnemen met mentor en Zorg Advies Team van de school: Jan van Bente en Karin van Leeuwen. Deze drie personen bespreken de situatie en zetten eventueel de volgende stappen om het probleem op te lossen. Hierbij is hulp van mentoren altijd noodzakelijk voor het eventueel contact leggen met ouders. Alles gaat echter in goed overleg, zodat er geen stappen worden overgeslagen. Dossiervorming is in dit stadium zeer belangrijk: spreek van te voren af wie dit gaat doen en laat dit altijd controleren door het ZAT.
- 4 **CONTACT HOUDEN:** Het ZAT zet lijntjes uit naar docenten en medewerkers om goed op bepaalde groepen/kinderen te letten c.q. helikopteren of de situatie binnen een groep verandert dan wel verbetert dan wel verslechtert. De APC-er zal naar de bevindingen vragen om eventueel het dossier aan te vullen.
- 5 **OUDERS:** Contact met ouders is ook zeer essentieel. Het is belangrijk ouders op de hoogte te stellen van het gedrag van hun kind binnen een bepaalde situatie op school. De stap die echter vaak vergeten wordt, is de terugkoppeling nadat er plannen opgesteld zijn en de situatie is verbeterd of verslechterd. In principe is de mentor verantwoordelijk voor de terugkoppeling met de ouders. In overleg kan dat natuurlijk ook iemand anders zijn.